

Enige minuten later hield de zware koets voor de woning van de burgemeester stil. De dorpsoverste werd geroepen. Men haalde stevige koorden en boeide de booswicht, wiens bult, een opgerolde zak, reeds op de bodem van 't voertuig lag.

— Ik moet mij deerlijk vergissen of we hebben IJzeren Simon vast, zei Liefkens.

— Welnu, ja, ik ben IJzeren Simon, 't is uit nu.

— Ge meende weg te vluchten?

— Ja, bloedhond. Ge hebt uw prooi vast... wel bekome 't u.

— Waar is uw kapitein?

— In 't land van Aalst.

— De juiste plaats?

— Dat weet ik, jammer genoeg, niet. Wij hebben gisteren ruzie gehad. Daarom zou ik hem gaarne verraden. Maar hij zwerft in de bossen rond Velzike.

IJzeren Simon werd aldus in zijn reis naar Brussel en Frankrijk gestoord.

— Ge moet hem naar Aalst voeren, zei Liefkens.

— Neen, neen, 't hoger gerecht moet herwaarts komen, be-
weerde de burgemeester. Hij werd in mijn gebied gegrepen.

— En ik gebied u hem onmiddellijk naar Aalst te doen brengen, hernam de Vlaming-Engelsman. Ik ben in dienst van 't hoger gerecht. Wilt ge mijn papieren zien?

— Ja.

— Hier dan!

Liefkens reikte aan de burgemeester een stuk over. De laatste veranderde onmiddellijk.

— Zeker, zeker, hernam hij, de gevangene moet naar Aalst. Maar waar zullen wij de soldaten halen, om de kar te begeleiden?

— Roep enige boeren op!

— Die durven niet. Ze zijn doodsbang van de rovers en wa-
gen het niet, iets tegen hen te ondernemen.

— Dwing hen in naam der wet!

— Mag ik dat?

— Maar natuurlijk! Doe het, als ge wilt goede vrienden blijven met de overheid!

De burgemeester gehoorzaamde. Hij moest veel dreigen, eer hij een tiental landbouwers bijeen had.

Eindelijk werd de stoet gevormd.

De kar met de gevangene reed de grote baan naar Aalst terug. Zonder ongevallen bereikte men de stad. Het gerecht was zeer verheugd, toen het de goede tijding vernam.

IJzeren Simon was in handen van 't gerecht.

Maar De Lichte bleef nog vrij.

— Niet lang meer, zei een politieambtenaar tot Liefkens. Er wordt een klopjacht ingericht.

- Eindelijk!
- De overheid is overeengekomen, om de nodige maatregelen te nemen. 't Schijnt, dat overal de alarmklokken geluid zullen worden.
- Om de boeren op te roepen?
- Ja.
- Heel goed!
- Ja, de tegenslag van gisteravond heeft de gemoederen opgeschrikt.
- 't Werd tijd. 't Was al te belachelijk, zoals de rovers met 't gerecht de spot dreven. Gisteravond nog te Godveerdegem werden een tiental soldaten door vier, vijf rovers teruggeslagen, zodat er zelfs twee krijgslieden neergeschoten werden.
- De graaf Provoort was razend van toorn. Nu zal 't gedaan zijn. Men zal 't ganse land afzoeken, iedere boom, iedere struik afspeuren. We zullen de rovers zien toekomen te Aalst.

HONDERD EN EERSTE HOOFDSTUK.

IN DE GEVANGENIS.

Toen Liefkens heen wilde gaan, kwam er een oude man naar hem toe. De vreemdeling scheen een buitenbewoner, een der armsten, zoals zijn versleten kleding verried. Over het ingevallen en mager gelaat lag een droevige trek.

— Mijnheer, sprak hij tot de Vlaming-Engelsman, is dat gebouw de gevangenis?

— Ja.

— En zit mijn zoon daar?

— Uw zoon? Hoe heet hij?

— Jaak Huysens, bijgenaamd de Lange.

— Was hij een rover?

— Helaas, ja... hij heeft naar mij niet willen luisteren... 't is wel hard voor een oude vader, die reeds op de dood peinst, nog naar Aalst te moeten komen om zijn zoon te bezoeken.

— Waar werd hij gegrepen?

— Men vertelde mij te Godveerdegem.

— Gisteravond?

— Ja, is het dan toch werkelijk waar!

— Er werd gisteren een medeplichtige van Jan De Lichte gevangen genomen.

— Mijnheer, zijt gij van het gerecht?

— Zoudt gij uw zoon willen zien?

— Ja, zien en spreken, hem bekeren. Als rover te moeten sterven! Ha, gelukkig is zijn moeder dood. Wat zou 't goede mens gele-

den hebben! Moet men daarvoor zijn kinders kweken? Denk eens, toen hij in het wiegje lag, stonden wij drie, vier keren 's nachts op, om te zien of hij wel rustig sliep. We hebben hem zo trouw verzorgd. En nu... men zegt, dat hij 't schavot moet beklimmen.

Liefkens had medelijden met de oude man.

— Kom mee, zei hij, ge zult uw jongen zien.

Beiden traden door de gevangenispoort.

— Cipier! riep Liefkens tot een kloeke man.

— Mijnheer Liefkens.

— Hier is de vader van een gevangene.

— Om zijn zoon te bezoeken?

— Ja.

— 't Spijt me, 't uitdrukkelijk bevel van de overheid luidt, dat ik onder geen voorwendsel een bezoeker mag binnen laten.

— Is de politieoverste nog hier?

— Ja, hij is in 't bureel.

— Wacht dan even, sprak Liefkens tot de ouderling. Hij begaf zich naar het bureel en tikte op de deur.

— Binnen!

De Vlaming-Engelsman trad in de kamer.

— Ha, goede vriend! riep de overste verheugd uit. Ge hebt een schone vangst gedaan.

— Nietwaar?

— IJzeren Simon is in onze macht.

— Hij was de rechterhand van De Lichte. De roverbaas schuilt nog in 't Land van Aalst.

— Er wordt een klopjacht ingericht.

— Wanneer?

— Morgen vroeg.

— Waarom heden niet?

— 't Is 't bevel der overheid.

— Maar zeg eens, is 't waar dat niemand de gevangenis mag bezoeken?

— Niemand. Ge weet wat er eens te Deinze gebeurde.

— 't Is zo, men dient voorzichtig te zijn.

— Meldt er zich misschien iemand aan?

— Ja, een grijsaard, een arme sukkelaar, en, naar ik overtuigd ben, een eerlijke drommel. Hij zou zijn zoon willen spreken en bekeren.

— Wie is zijn zoon?

— Jaak Huysens, bijgenaamd, de Lange.

— Die te Godveerdegem gepakt werd?

— Ja.

— 't Is een der meest berouwvollen, of een grote huichelaar.

— Is er geen middel om beiden bij elkaar te brengen?

— Ja, ik zal bevelen, dat men die Huysens hier bringe voor een

ondervraging. Laat de vader ook in 't bureel komen.

— Opperbest.

De cipier werd geroepen.

— Jaak Huysens moet voor mij verschijnen, zei de overste.

— Ja, mijnheer.

De cipier wenkte vier soldaten, die hem met geladen geweer naar de vreselijke gevangenis vergezelden. Ze stapten een lange gang door. Aan 't eind was een grote zaal. Daar zaten verscheidene gevangenen bijeen, die voortdurend bespied en afgeluisterd werden. Aldus hoopte men allerlei bijzonderheden te vernemen.

De cipier ontsloot en ontgrendelde de deur.

De rovers waren allen geboeid aan handen en voeten. Verschrikt blikten ze naar de soldaten; altijd vreesden de diep bedorven mannen, dat men ze voor de pijnbank kwam halen en bij de gedachte aan die foltertuigen rilden ze over al hun leden.

— Jaak Huysens, riep de oppasser.

De genoemde zat met de rug tegen de muur, ten prooi aan hevige wanhoop.

— Die ben ik, stamelde hij.

— Ge moet mee.

— Naar de pijnbank! Ach, ik heb toch alles bekend... ik wil geheel mijn leven vrijwillig beschrijven... martel mij niet.

— Ge moet mee, echter niet naar de pijnbank, doch naar de politieoverste.

De cipier ontdeed de rampzalige van de ketenen, maar boeide zijn handen.

Tussen de soldaten stapte Huysens gewillig voort.

Toen hij in 't bureel trad, bleef hij als van de bliksem getroffen staan.

— Jaak, Jaak! kreet de grijsaard op hartverscheurende toon. Jaak, vind ik u zo terug! Ach, waarom wilde gij naar mij niet luisteren?

— Vader, gij hier... zover gekomen om mijnentwille... ach, ga heen... denk niet meer aan mij... 'k ben een vervloekte rover!

— Jaak, Jaak! hernam de ouderling snikkend. Hij wierp zich om de hals van zijn kind, spreek zo niet... nog is het tijd om u te bekeren... sterf als een berouwvol zondaar, doe boete.

Ook de gevangene barstte in tranen uit. Hij wilde ze wegvegen maar kon niet met zijn gekluisterde handen. De tranen van de rover leekten langs zijn wangen en drupten op de vloer.

— Neen, vader... 't is te laat... vervloekt, vervloekt ben ik... 'k Heb uw naam bezoedeld... aan mijn handen kleeft bloed... vader, uw zoon is een ellendige moordenaar!

Dat was te veel voor de grijsaard. Had Liefkens hem niet snel gegrepen, hij ware op de grond gevallen.

— Mijnheer! riep Jaak tot de politieoverste, heb deernis met

mij... schiet mij neer als een hond... ha, 'k meende, dat 't roversleven mij onverschillig gemaakt had... maar neen, reeds word ik gestraft door de vlam die mijn hart verteert.

Liefkens en een soldaat droegen de bezwijmde weg.

— Ga op die stoel zitten, gebod de overste tot Jaak. En spreek nu de waarheid.

— Ik zal alles vertellen.

— Goed! Kent gij Stance?

— Ja, wij beminden elkander.

— Weet ge iets over een moord op een jonge jager, nu ongeveer een jaar geleden?

— Ja.

— Waart gij er bij?

— Neen, maar Stance heeft mij naderhand alles bekend.

De jongeling vertelde toen 't zelfde wat Raymond Ammens reeds medegedeeld had.

— 't Is goed, besloot de overste. En tot de soldaten zei hij: Brengt hem terug, maar, cipier, geef hem een afzonderlijke cel.

— Ja, tot uw orders!

— 't Geheim van heer Ferdinand's zoon is dus geheel opgeklaard. De ongelukkige jongeling ligt nu te Aalst begraven. Wat al misdaden zullen er nog aan 't licht komen.

IJzeren Simon zat alleen. De geweldenaar zag bleek.

— Dwaas, ezel, die ik was! mompelde hij, vloekend. Waarom bleef ik zo lang in deze streek! Ik ben reeds in Brussel geweest. 'k Kwam terug terwille van Jan De Lichte, van die hoogmoedige zot. Hij loopt nog vrij; wie weet, maakt hij zich nu niet uit de voeten en ontsnapt hij aan 't gerecht. Kon ik hem maar verraden. Doch sparen zal ik hem niet, neen, bij Satan, dat niet! Ik zal al zijn misdaden vertellen, ze overdrijven zelfs. Maar daarmee kom ik niet vrij. Ha, die pijnbank verschrikt mij, dat moet wreed zijn!

Bij die gedachte sidderde de ellendeling.

— Men zegt, dat het daar wreed toe gaat, mompelde hij. En dan de dood! Hoe zal men mij straffen! De galg! Neen, 't zal erger zijn. Radbraken misschien!

Simon klappertandde en rilde, als greep hevige koorts hem aan. Zijn ogen flikkerden van een onnatuurlijk vuur. 't Was of hij waanzinnig werd van angst.

Als bultenaar vermomd, wilde hij naar Brussel reizen en van daar naar Frankrijk. Maar Liefkens trad hem in de weg, Liefkens, die altijd op reis was, om de schelmen te bespieden en te grijpen.

— Maar hoe wist gij toch, dat ge een rover voor u hadt? vroeg men aan de rappe grijsaard.

— Ik las het in zijn ogen, dat hij niet deugde.

— In zijn ogen?

— Wel ja. Iedereen kan dat niet, maar tijdens mijn verblijf

te Londen, heb ik zoveel schelmen gezien, dat ik zowat een gelaatskenner ben geworden. Ook wekte 't gedrag van die kerel kwaad vermoeden. Hij babbelde te veel, als om zijn onrust te verbergen. Bovendien lette ik op zijn vermeende bult en de vorm van die bochel was niet natuurlijk. Alles bijeengenomen, bleef mij geen twijfel over.

HONDERD EN TWEEDE HOOFDSTUK.

EEN GEHEIMZINNIG BRIEFJE.

De politieoverste was in gesprek met Liefkens.

— Morgen begint de klopjacht, zei de eerste.

— Ik heb het vernomen.

— Hier is de omzendbrief, welke morgen op alle dorpen moet afgelezen worden. Luister.

En de ambtenaar las:

« De Gedeputeerde der twee steden en de lande van Aalst.

Lieve en Beminde,

Geïnformeerd zijnde, dat de respectieve landen en Casselrijen tenemaal besmet zijn, zo van vagebonden, landlopers en andere kwaadoeners, en op de menigvuldige klachten, aan ons door de ingezetenen dezer Casselrije gedaan, hebben besloten benevens de voordere hoofdcollégiën van de Casselrije van Kortrijk, Ouderburg en Oudenaarde, alles in 't noodzakelijk te wezen, daarin te voorzien zoveel mogelijk tot Ul. gemene welvaart, nut en rust in gevolge van welke dient opgevolgd te worden het navolgende:

I

Op deze stond te bevelen en doen vergaderen een wacht van dertig getrouwe mannen behoorlijk gewapend.

II

Met dezelfde wacht te omsingelen de verdachte huizen binnen Ul. parochie, dezelfde nauwkeurig te onderzoeken en alle verdachte personen aan te houden.

III

De heirbanen, pontwegen en andere insgelijks met voldoende wachten te bezetten.

IV

De overtocht der rivieren te verbieden, daartoe in 't slot leggende ponten en boten, bewaakt door vier à vijf personen.

V

Nadat deze voorzorgen behoorlijk genomen zullen zijn, heden te zeven uur 's morgens juist de klok te doen slaan en Ul. wacht aan te moedigen tot het doen aanhouden van de gemelde personen.

VI

De ingezetenen te bevelen een nauwkeurige opzoeking te doen in de huizen, bossen en hagen binnen Ul. parochie te bevinden.

VII

Ten laste van de achtereenvolgende onmiddellijk het voorlopige onderzoek te doen.

VIII

Dezelfde aangehoudenene benevens het voorlopige onderzoek door Ul. baljuws te doen brengen op de 29 dito binnen de stad Aalst, in het landhuis, om alsdan de overtreders door de zorg der commissarissen, bij ons te benoemen, aan de groot provoost van het leger over te leveren, dewelke zich op hetzelfde uur en plaats aldaar ook zal bevinden.

Bevelen Ul. ingeolge d'orders van de heer Maarschalk Graaf van Saxen en de heer Intendent de Sechelle, aan ons te dien einde toegezonden, stipt na te volgen en te doen navolgen al hetgeen hier voorgezegd, op straf van so in Ul. eigen naam elk op te lopen een boete van honderd gulden, als alle de voordere ingezetenen die enigszins in gebreke zouden blijven.

Actum in 't Collegie,

de 25 September 1748. (1) »

— Welnu? vroeg de politieoverste.

— Men had deze maatregelen reeds sedert lang moeten nemen. Beter laat dan nooit, echter!

— Ze zullen nu niet lang meer lopen, de schelmen. Van deze brief bestaan talrijke kopijen. Deze nacht vertrekken vele krijgslieden naar de omliggende dorpen. Iedere baljuw en elke burgemeester krijgt een afschrift. Om zeven uur moet men de klok luiden, om de bevolking samen te roepen en dan de brief voor te lezen. De nodige mannen worden vervolgens aangewezen en de klopjacht begint.

— 't Gerecht zal de handen vol krijgen.

— Op enkele dagen is alles afgelopen.

— Dat hoopt ge?

— Stellig!

— Welnu, ik verzeker u, dat maanden zullen verlopen, eer de

(1) Deze omzendbrief berust in 't Provinciaal Archief te Gent. Wij hebben alleen de talrijke Franse of verouderde woorden, door Vlaamse en hedendaagse vervangen tot beter begrip van de lezer.

zaken onderzocht zijn. 't Krioelt in de streek van verdachte lieden. Met de schuldigen zal men ook onschuldigen naar Aalst brengen. Alles moet dus nauwkeurig onderzocht worden.

— Natuurlijk.

— En gij denkt, dat zulks maar enige dagen duren zal, heer overste?

— Ge hebt gelijk; doch vergeet niet, dat de baljuws en de burgemeesters een voorlopig onderzoek moeten instellen, wat natuurlijk de processen bespoedigen zal.

— Zwijs over 't landelijk gerecht! Dat kent geen vlugheid. 't Zal goed zijn, wanneer om zeven uur juist de klokken geluid worden.

— De bedreiging met boete.

— Zal helpen, ik geef het toe. Maar dan het aanwijzen der gewapende burgers en boeren. Allen vrezen de rovers en durven niets ondernemen. Ieder zal uitvluchten zoeken. 'k Ondervond het nog deze morgen te Assche. In alle geval, we zullen er 't beste van hopen. Doch, Jan De Lichte is een sluwe kerel, zonder weerga. Wie weet helpt hij niet vermomd de rovers zoeken.

Op dit oogenblik werd op de deur geklopt. Na 't geroep, « Binnen » trad een politiemans in 't bureel.

— Wat is er? vroeg de overste.

— Een vrouw bracht dit briefje voor u. Ze ging daarna weg.

— Een oude vrouw?

— Ik geloof van ja.

De overste ontvouwde het papier en las met verbazing en vreugde:

« Jan De Lichte slaapt te Erpe in een hut, waarvan de bewoners gevlucht zijn. Die hut staat in het bos bij de hofstede van pachter Ruis, aan de boord der beek, nevens de dikke beuk.

Boer Ruis kan u die plaats aanduiden. Daar de rover zeer vermoeid is, zal hij er wel de ganse nacht blijven. Hij is alleen.

Sophie.

Iemand die geleerd is, heeft dit voor mij geschreven.

Uit vrees voor de rovers, houd ik mij afwezig. »

— Wat denkt ge er van? vroeg de ambtenaar aan Liefkens.

— Wel, dat dadelijk een afdeling soldaten naar de aangeduide plaats trekken moet! Mogelijk vangen wij zonder slag of stoot de kapitein der schelmen en moordenaars.

— Ik zal de overste der karabiniers verwittigen.

— Doe zulks.

— Gaat ge mee?

— Neen, ik ben een speurder en geen krijgsman. Niet dat ik terugdeins om een rover te grijpen, maar ik wil thans mijn krachten voor morgen sparen.

— Zoals ge verkiest!

Beide mannen scheidden.

DE SLAPER.

Tien wel gewapende ruiters reden onder aanvoering van een hoofdman snel de stad uit. De afstand tussen Aalst en Erpe is niet groot.

Spoedig bereikten de krijgslieden de gemeente, ze lieten echter het dorp links liggen, want het was nog vroeg en ze wilden hun tocht geheim houden. Een der mannen trad naar een hut, waar een man en een vrouw 't avondmaal nuttigden.

— Waar woont boer Ruis? vroeg de ruiter.

— Sla deze zandweg in, geen boogscheut verder staat zijn hoeve.

De zelfde man als daar straks ging naar het woonhuis. De hond blafte luid.

— Zwijg, Kardoes! klonk een zware stem. Is daar iemand?

— Ja.

— Wie?

— Een soldaat.

De krijgsman kwam nader. De boer stond in het deurgat.

— Wat wilt ge van mij? vroeg hij.

— Iemand van uw hof moet ons begeleiden.

— Naar Aalst? De weg is zo gemakkelijk, dat ge hem zonder moeite vinden kunt.

— Wij komen van Aalst en moeten 't bos in, naar de hut aan de boord der beek, nevens de dikke beuk.

— De hut van Camiel Everaerts. Maar die kerel is gevluht. Ge komt te laat, vriend, de man was een nietdeug. Doch hij heeft zeker lont geroken.

— Wie kan ons begeleiden?

— Ge kunt u de moeite sparen naar die hut te gaan. Of gelooft ge me niet?

— Rap, ik gebied u in naam der wet, mij een gids mede te geven, hernam de soldaat ongeduldig. Ginder staan nog tien krijgslieden. Moest ge tegenstribbelen, we voerden u naar Aalst mee.

— Ik zal mijn knecht halen.

— Talm dan zo niet!

Eindelijk verscheen de jonge man.

— Waar moet ik heen? vroeg hij kermend.

— Haast u, klim op mijn paard, ge zult goed beloond worden.

— Toch niet achter de rovers?

— We gaan geen konijnen jagen.

— Ik durf niet achter de mannen van Jan De Lichte gaan. Ze zullen mij vermoorden.

— Als ge weigert, wordt ge aan handen en voeten gebonden naar Aalst gebracht, en als medeplichtige der schelmen in 't gevang

opgesloten. Wie ons niet helpen wil, moet een vriend der rovers wezen.

Met ongeduld verbeidde de hoofdman hen.

— Dat duurde lang! berispte hij.

— Die boeren talmen zo. Ze zoeken altijd uitvluchten.

— Ah, de gids zit bij u te paard!

— Ik ben geen vriend der rovers! kreet de arme bloed. Ik ben eerlijk.

— Zwijg met dat gezaag! Niemand beschuldigt u. Ge moet ons naar de hut aan de boord der beek nevens de dikke beuk geleiden.

— Bij Camiel Everaerts? Maar die is gevlucht.

— Dat let niet. We moeten er toch heen. Is 't nog ver?

— Tien minuutjes.

— Vooruit dan! Rijd voorop.

't Duurde niet lang of de krijgslieden bereikten een armzalige woning.

— Hier is het, fluisterde de knecht.

— De diepste stilte, vezelde de hoofdman, afstijgende.

Hij luisterde aan de deur maar hoorde niets.

— Maak licht, gebod hij.

Een tijdje duurde het, alvorens een brandende fakkel de plaats spookachtig bescheen.

De hoofdman voelde aan de deur.

Ze was open.

— Wapens gereed! fluisterde hij. Volgt mij! André en Michiel, blijft buiten.

De paarden werden vastgebonden.

De krijgslieden slopen de hut binnen. Achterin stond een bed.

De overste hield de fakkel hoog op.

— Hij ligt er! mompelde hij. Grijpt hem vast!

Acht armen werden uitgestoken, om de slaper te boeien.

— Hij voelt als een dode! riep de soldaat verschrikt uit.

De overste lichtte beter bij.

— 't Is een vrouw! schreeuwde hij.

— Haar lijk! kreet een ander.

— Ik herken ze, Sophie, zo heet ze. Ze geleidde 't gerecht naar de kroeg van Godveerdegem.

— Ze werd verwurgd! hernam de overste. Zeker wraak van De Lichte! Gruwelijk, gruwelijk! Maar de maat is vol, laffe schelm, ellendige moordenaar. Die klopjacht zal uw val zijn!

Alle krijgslieden waren ontsteld. De knecht, die hen naar hier geleidde, beefde over al zijn leden.

— Ik ga naar buiten... 'k kan geen doden zien, kermde hij. Wel, wel, Camiel Everaerts, wie zou dat van u gedacht hebben!

— Wie is die Everaerts? vroeg de overste.

— De man, welke gisteren nog hier woonde.

— Een rover?

— Men zei het altijd.
— En hoe weet ge, dat hij gevlucht is?
— Omdat ieder het vertelde.
— Wie is die ieder?
— Wel, de marskramer, die deze morgen op ons hof kwam, om te beginnen.

— Hoe heet hij?
— Loden Belleman.
— Waart woont hij?
— Een half uur van hier, tegen Nieuwerkerken.
— Breng er ons heen!
— Maar, mijnheer...
— Gehoorzaam zonder tegenspraak! François en Edouard blijven waken. Bernard en Rameau, gij beiden naar Erpe, om de burgemeester deze ontdekking mede te delen. En de zes overigen trekken met mij mee. Allo, vriend, vervolgde de hoofdman, klim op Dreux' paard en wijs ons de weg naar het huis van die leurder!

De paarden reden niet snel in het bos, want de weg was nauw en zeer ongelijk.

't Duurde bijna een half uur, eer de ruiters de hut bereikten.

— Daar woont Loden Belleman, zei de knecht.

— Afstijgen! gebood de overste. Bindt de paarden aan de bomen. Lamey en Godefroi blijven er bij. De overigen volgen mij, maar stil!

't Was een kleine en lage hut, die van de leurder. De luiken waren gesloten, doch 't licht schemerde door de reten.

De hoofdman luisterde aan het raam.

— Men telt geld, fluisterde hij. Geeft acht! Wapens voor de dag en vuurt op 't eerste bevel. We zullen de deur intrappen, we moeten hen daar binnen verrassen.

Drie kloeke gasten stelden zich met de rug tegen de deur. De overste deed een teken en met een luid gekraak stortte de deur achterover. De soldaten sprongen met het pistool in de vuist binnen.

Een man en een vrouw staarden hen verschrikt aan.

— Beweegt u niet, riep de overste, of ge zijt dood.

Op de tafel lag een stapeltje goud.

— Vanwaar komt dat geld? vroeg de aanvoerder.

— Ach, heer...

— Wacht, zwijg! hernam de hoofdman, zich bedenkende. Leon en Arthur, geleidt die vrouw buiten.

Dit bevel werd onmiddellijk opgevolgd.

— Hoe komt ge aan dat geld? vroeg de overste weer.

— Onze spaarpenningen, mijnheer.

— Wel, men zou hier niet zeggen, dat de tijden zo slecht zijn.

— Mijn vrouw en ik hebben er gans ons leven lang voor gezwoegd. Ge denkt, dat we rovers zijn, maar vraag aan alle mensen in de omtrek, of er iets op ons te zeggen valt!

— 't Is goed! Laat de vrouw binnenkomen, en gij, kerel, zwijg. of we schieten u neer!

De vrouw werd terug binnen gevoerd.

— Hoe komt ge aan dat geld? vroeg de hoofdman haar.

— Gevonden, mijnheer, antwoordde ze zonder aarzelen. Deze noen kwam ik van het dorp. In het bos zag ik een zak liggen; hij was vol goud.

— Ge liegt!

— Mijnheer, ik zweer u...

— Uw man zegt, dat het spaargeld was.

— Maar Loden, hoe kunt ge dat nu vertellen? Maar ja, ik begrijp het wel, vervolgde de vrouw. Zie mijnheer, Loden is een doorbraaf ventje. Maar hij is wat bang uitgevallen. En nu dacht hij zeker, dat ge hem straffen zoudt, omdat hij dat gevonden geld niet naar de burgemeester gebracht heeft. Daarom zei hij, dat het ons spaargeld was. Wij waren voornemens het morgen naar 't dorp te brengen, want we zijn eerlijk. Intussen wilden wij het eens tellen.

— En waar is die beurs?

De vrouw dacht na. Ze kon niet dadelijk een antwoord vinden en stotterde:

— De beurs... de beurs... Loden, waar hebben we ze gelegd?

— Ik weet het niet, Threes, maar wacht, ik zal eens zoeken.

— Spaar u die moeite, zei de soldatenoverste. Ik geloof u toch niet

— Maar, mijnheer! kreet de vrouw.

— Zwijg, en luistert beiden! Ge zijt medeplichtigen der rovers.

— Mijnheer, mijnheer!

— Zwijg, herhaal ik u! Ge zijt trawanten van Jan De Lichte en ik zal u meevoeren naar de stad. Eerst wil ik u ondervragen. Spreekt de waarheid, want weet, dat ge anders kennis zult maken met de pijnbank.

— Mijnheer, mijnheer! schreeuwde de vrouw.

— Zwijg, voor de derde maal! De pijnbank is verschrikkelijk. Ge wordt geselsd, gebrand, genepen met tangen, gestoken met naalden. Ge bemerkt dus wel, dat ge alles zeggen moet. Ik raad u aan, het nu te biechten, om de gruwelijke martelingen te ontgaan.

De echtelingen sidderden en werden doodsbleek.

— Spreekt, hernam de overste.

— Maar, mijnheer, ik heb u de waarheid verteld.

— 't Is wel. Mannen, bindt haar op een paard en voert ze recht naar de pijnbank.

— Deernis, deernis! gilde de vrouw.

— Spreek dan! Ik geef u nog eens de keus.

— Ik zal alles verhalen, riep eensklaps de man.

— Loden! tierde de vrouw.

— Brengt ze weer naar buiten, gebod de aanvoerder aan zijn ondergeschikten.

LEES IN DIT NUMMER HET VERVOLG VAN JAN DE LICHTEN

Nr 57

TWEEDE JAARGANG

2 NOVEMBER 1949

GALG EN SCHAVOT

WEKELIJKSE UITGAVE

PRIJS PER NUMMER : 4 FRANK

Uitgave van

«DE VLAAMSE BOEKHANDEL», Provinciestraat, 42, ANTWERPEN
(Handelsregister van Antwerpen nr 33.297)

HANS VAN HOORENBEEK

JAN DE LICHTÉ

en zijn zwarte Roverbende

VLAAMSE BOEKHANDEL — ANTWERPEN

HANS VAN HORENBEEK

JAN DE LICHTE

gevolgd
door

ABEL POLLET

VLAAMSCHE BOEKHANDEL — ANTWERPEN

HANS VAN HOORENBEEK

JAN DE LICHTÉ
EN ZIJN ZWARTE ROOVERBENDE

gevolgd door

ABEL POLLET
EN DE BENDE VAN HAZEBROEK

CXXXIV	Ontsnapt	493
CXXXV	Op 't Wolvenhol	498
CXXXVI	Dorothea's dood	500
CXXXVII	De list	501
CXXXVIII	Een net wordt gespannen	504
CXXXIX	Een angstige nacht	508
CXL	Raymond	509
CXLI	Op 't kasteel	512
CXLII	Te Sotteghem	516
CXLIII	De Vlaming-Engelschman	520
CXLIV	Het onweer	522
CXLV	In de « Bonte Os »	524
CXLVI	Een geheim	526
CXLVII	De overval	530
CXLVIII	Het geheim ontsluit	532
CXLIX	Te Godveerdeghem	534
CL	De gevangenneming van IJzeren Simon	538
CLI	In de gevangenis	540
CLII	Een geheimzinnig briefje	542
CLIII	De slaper	544
CLIV	Naar Otterghem	548
CLV	De klopjacht	551
CLVI	In het bosch	554
CLVII	De gevangenneming van Jan De Lichte	556
CLVIII	Het proces	558
CLIX	De vreeselijke werken van den beul	562
CLX	Het einde	564
CLXI	Besluit	568
CLXII	Nawoord	569

Abel Pollet en de bende van Hazebroek

I	De misdadigers	573
II	De misdaden te Calonne op de Leye en te Lacon	575
III	De smokkelaar	579
IV	De vluchtelingen	582
V	De misdaad van Crombeke	586
VI	In doodsgevaar	588
VII	De verliefde boer	590
VIII	In de herberg	594
IX	De vermeende kooplieden	597
X	De vergadering	600
XI	Een misdadig plan	604
XII	De roover gekastijd	606
XIII	Eene angstige wandeling	610
XIV	Naar Violaines	616
XV	Half twaalf	618
XVI	Het drama	620
XVII	Naar Hazebroek terug	622
XVIII	De ontdekking	627
XIX	De angst van een moordenaar	628
XX	Eene gansche reeks misdrijven der ben- de Pollet	633
XXI	Hoe Abel Pollet vier jaar gevangenis- straf opliep	637
XXII	Nieuwe schelmstukken	639
XXIII	De liedjeszanger	643
XXIV	De moord te Lacon	646
XXV	Met vriend Theophiel Deroo op stap	648
XXVI	Rond Ieperen	653
XXVII	Te Estaires	655
XXVIII	De veekoopman — De leurder	658
XXIX	Te Dadizeele	661
XXX	Stoutmoedige inbraken	663
XXXI	Een moedig meisje	667
XXXII	Nog eene vergeefsche reis	670
XXXIII	De afgezant	672

XXXIV	Te Ieperen	
XXXV	Ter herinnering	
XXXVI	De vermoemde boer	
XXXVII	Een nieuw lid	
XXXVIII	Naar Rumbeke	
XXXIX	De geheimzinnige brief	
XL	Weer te Ieperen	
XLI	Verleid	
XLII	Te Dottignies	
XLIII	Het sterfbed	
XLIV	De raadpleging	
XLV	De voorspelling wordt waarheid	
XLVI	Ruzie	
XLVII	Het schelmstuk te Thiennes	
XLVIII	De verlatene	
XLIX	Het ongeval	
L	De kastijding	
LI	Weer bijeen	
LII	Terug naar huis	
LIII	De terugkeer	
LIV	Pollet's verlof	
LV	Misdaad te Locre	
LVI	Het trouwe hondje	
LVII	't Kasteel Roux	
LVIII	Een dreigbrief	
LIX	Een roepstem uit het gasthuis	
LX	't Voorlaatste plan wordt gemaakt	
LXI	Een schelmstuk te Oostvleteren	
LXII	In 't hospitaal	
LXIII	Pollet loopt eene rammeling op	
LXIV	Naar Rousbrugge	
LXV	Hun laatste misdrijf	
LXVI	De aanraking met het gerecht	
LXVII	De aanhouding	
LXVIII	Overbrenging naar Bethune. — Ge- genissen	
LXX	Nog aanhoudingen	
LXXI	Deroo en August Pollet bekennen	
LXXII	Abel Pollet bekent	
LXXIII	Vader en zoon	
LXXIV	Eerste confrontatie	
LXXV	Te Abeele	
LXXVI	Tweede confrontatie	
LXXVII	Een onverwachte aanhouding	
LXXVIII	Een nieuw bezoek in het gevang	
LXXIX	Derde confrontatie	
LXXX	Onderzoek over den moord te St-Ven- terde confrontatie	
LXXXI	Eene huiszoeking	
LXXXII	Stemmen uit het gevang	
LXXXIII	Lapar voor de rechtbank	
LXXXIV	De Fransche beschuldigten	
LXXXV	Naar St-Omer	
LXXXVI	De eerste dag	
LXXXVII	De tweede dag	
LXXXVIII	De derde dag	
LXXXIX	De vierde dag	
XC	De vijfde dag	
XCI	De zesde dag	
XCI	De zevende dag	
XCI	De achtste dag	
XCIV	De negende dag	
XCV	De tiende dag	
XCVI	Naar Bethune	
XCVII	Rond en in de gevangenis	
XCVIII	Een angstige nacht	
XCIX	De guillotine	
C	De aankomst van den beul	
CI	De laatste Zondag. — De laatste nacht	
CII	Buiten het gevang	
CIII	De oprichting der guillotine	
CIV	Het ontwaken	
CV	De laatste oogenblikken	
CVI	De terechtstelling	
CVII	Naar 't hospitaal	
CVIII	Besluit	